

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจแก่สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรในการวิจัย

เป็นการศึกษาวิจัยประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกคน จำนวน 160 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลัก เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน แบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ เนื้อหาประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจภายใน และปัจจัยจูงใจภายนอก ลักษณะคำถามแบบปลายปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน แบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ เนื้อหาประกอบด้วย 1) ความพยายาม 2) ความมุ่งมั่น 3) การมีทิศทาง และ 4) การมีเป้าหมาย ลักษณะคำถามปลายปิด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลขุนทะเล

1.2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำไปทดสอบคุณภาพเพื่อหาความตรง (Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและเก็บแบบสอบถามคืนได้แบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 160 ชุดหรือ คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นบันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ตามลำดับ พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล แล้วประมวลผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Derivatives)

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ข้อมูลผลของปัจจัยจูงใจต่อแรงจูงใจ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความและสรุปรวมข้อเสนอแนะที่มีความคล้ายคลึงกัน

1.3 ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1.3.1 ผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ เป็นเพศชายจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปีและ 46 – 50 ปี เท่ากัน จำนวนกลุ่มละ 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 มีสถานภาพสมรส จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 73.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 อาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ทำสวน,ทำไร่) จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 และมีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8

1.3.2 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.32) โดยแรงจูงใจที่เกิดจากการมีเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.43) และแรงจูงใจที่เกิดจากการมีทิศทางมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายด้านสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ความพยายาม ระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.31) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านพร้อมที่จะเรียนรู้งานและศึกษางานในหน้าที่อยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.39) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย 3.24)

2) ความมุ่งมั่น ระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.30) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมักช่วยเหลือทีมงานในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.39) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านไม่ริรอที่จะแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นบรรลุความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย 3.20)

3) การมีทิศทาง ระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.25) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านยอมรับวิธีการปฏิบัติงานที่หน่วยงานกำหนด (ค่าเฉลี่ย 3.36) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านจะปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับทิศทางที่หน่วยงานกำหนดเท่านั้น (ค่าเฉลี่ย 3.12)

4) การมีเป้าหมาย ระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานของท่านได้กำหนดวิธีการและหลักการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.52) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านไม่เคยขาดการปฏิบัติหน้าที่หรือขาดการอยู่เวร (ค่าเฉลี่ย 3.29)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.29) โดยปัจจัยจูงใจภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.34) รองลงมาคือ ปัจจัยภายใน (ค่าเฉลี่ย 3.24)

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจภายใน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.24) โดยปัจจัยด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.42) และปัจจัยด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.34) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติงานมีระบบและขั้นตอนชัดเจน ทำให้ท่านสามารถปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี (ค่าเฉลี่ย 3.39) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ได้ลุล่วงเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 3.27)

ด้านการยอมรับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.18) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บังคับบัญชาไว้ใจและยอมรับในการปฏิบัติงานของท่าน และงานที่ท่านทำเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยอมรับในสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.29) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนร่วมงานยอมรับในความรู้ ความสามารถของท่าน (ค่าเฉลี่ย 3.07)

ด้านความรับผิดชอบ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.21) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีโอกาสตัดสินใจแก้ไขปัญหา วางแผนและลงมือปฏิบัติและใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ย 3.33) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีความหลากหลายไม่จำเจจนน่าเบื่อหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.11)

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายนอก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.34) โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.41) และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นโยบายและการบริหารจัดการ (ค่าเฉลี่ย 3.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านการดูแลบังคับบัญชาและนิเทศงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.32) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาของท่านมีความรู้ ความสามารถ และมีลักษณะของความเป็นผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 3.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชาสอนและแนะนำวิธีการในการทำงานให้ลุล่วงด้วยดี (ค่าเฉลี่ย 3.19)

ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.29) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานจัดฝึกอบรมหรืออบรมทบทวนเพื่อให้สมาชิกมีความพร้อมอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 3.37) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารงานมีหลักเกณฑ์และมีระเบียบแบบแผน (ค่าเฉลี่ย 3.16)

ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติงานของท่านมีความเป็นมิตรและประชาธิปไตย (ค่าเฉลี่ย 3.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์ อปพร. มีเครื่องมือ และ อุปกรณ์พร้อมในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.26)

ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีปัจจัยที่ร่วมทำนาย ได้แก่ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการบังคับบัญชาและการนิเทศงาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจแก่สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีทั้งสิ้น 105 ความคิดเห็น ปัจจัยภายในจำนวน 53 ข้อคิดเห็นและปัจจัยภายนอกจำนวน 70 ข้อคิดเห็น โดยเมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ ดังนี้

ปัจจัย ภายในมีข้อเสนอแนะ 53 ข้อเสนอแนะ

1) **ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน** มีข้อเสนอแนะทั้งสิ้น 22 ความคิดเห็น โดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการซักซ้อมความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงาน เมื่อได้รับการแจ้งเหตุมีจำนวน 12 ความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ควรมีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกคนและต่อเนื่อง มีจำนวน 8 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ อปพร. ทุกคนได้รู้จักการเสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม มีจำนวน 2 ความคิดเห็น

2) **การได้รับการยอมรับ** มีข้อเสนอแนะทั้งสิ้น 15 ข้อคิดเห็นโดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีความเชื่อว่าเพื่อน อปพร. ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกสถานการณ์และมีความเชื่อมั่นในการทำงานมีจำนวน 6 ความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ควรให้สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานกับทุกระดับไม่ว่าสมาชิก อปพร. หรือหัวหน้ามีจำนวน 3 ความคิดเห็น อปพร. ทุกคนควรยอมรับในเพื่อนร่วมงานมีจำนวนความคิดเห็นเท่ากับสร้างขวัญและกำลังใจแก่สมาชิกทุกคนจำนวนละ 2 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีจำนวน 2 ความ

คิดเห็นที่เท่ากัน ได้แก่ ควรมีความไว้นื้อเชื่อใจเพื่อน อปพร. ในการปฏิบัติงานและไม่ควรปิดกั้นการเป็นสมาชิก อปพร. หากมีความตั้งใจที่จะทำงานมีจำนวนละ 1 ความคิดเห็น

3) **ด้านความรับผิดชอบ** มีทั้งสิ้น 16 ข้อคิดเห็นโดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการคัดกรองการเป็นสมาชิก อปพร. ทุกๆ ปี หากสมาชิกคนใดไม่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้พ้นจากการเป็นสมาชิกมีจำนวน 7 ความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ควรให้ทุกคนเห็นความสำคัญของงานนี้มีจำนวน 6 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ควรมีการแต่งตั้งหัวหน้าชุดหรือหัวหน้าเวรประจำศูนย์พร้อมกับทีมงานทุกฝ่ายให้ชัดเจน มีจำนวน 3 ความคิดเห็น

ปัจจัยภายนอกมีข้อเสนอแนะทั้งสิ้น 70 ข้อเสนอแนะ

1) **ด้านการดูแลบังคับบัญชาและนิเทศงาน** มีข้อเสนอแนะทั้งสิ้น 20 ข้อคิดเห็นโดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการประเมินการปฏิบัติงานของสมาชิก อปพร. ทุกๆ ปี มีจำนวน 11 ความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ควรให้มีการบันทึกเหตุการณ์เมื่อได้รับการแจ้งเหตุพร้อมปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง มีจำนวน 5 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ จัดให้มีการประชุมศูนย์ อปพร. ทุกๆ สัปดาห์หรือทุกเดือนเพื่อรับทราบปัญหาจากการปฏิบัติงานพร้อมทั้งแนวทางหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการทำงาน มีจำนวน 4 ความคิดเห็น

2) **ด้านนโยบายและการบริหารจัดการ** มีข้อเสนอแนะทั้งสิ้น 19 ข้อคิดเห็นโดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ควรให้เทศบาลรับทราบและมีส่วนร่วมในการวางนโยบายและข้อบังคับต่างๆ ของศูนย์ อปพร. โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง มีจำนวน 8 ความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ควรให้ อปพร. ทุกคนได้มีส่วนร่วมในกำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติงานเมื่อได้รับการแจ้งเหตุ มีจำนวน 5 ความคิดเห็น เทศบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์กู้ชีพที่ขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 4 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ เทศบาลควรเข้ามาดูแลการปฏิบัติงานของสมาชิก อปพร. ให้มากกว่านี้ มีจำนวน 2 ความคิดเห็น

3) **ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน** มีทั้งสิ้น 31 ข้อคิดเห็นโดยข้อคิดเห็นที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สมาชิกทุกคนควรมีวิทยุสื่อสารเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน มีจำนวน 19 ความคิดเห็น และความคิดเห็นที่มีจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ควรมีอุปกรณ์และชุดในการปฏิบัติงานที่พร้อมและเพียงพอมีจำนวน 1 ความคิดเห็น

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ของเทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแรงจูงใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบด้านการมีเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งน่าจะสืบเนื่องมาจากการที่เทศบาลตำบลขุนทะเลได้กำหนดวิธีการและหลักการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และ อปพร. มีความเข้าใจในวิธีการและหลักการทำงาน รวมทั้งมีความเต็มใจเมื่อได้ออกปฏิบัติงานในหน้าที่ตามแนวทางที่กำหนด

เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าเป็นไปตามที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 111) ได้กล่าวว่าคุณคณาจารย์ต้องการแรงจูงใจที่จะทำงานที่เขาต้องการ โดยเฉพาะแรงจูงใจที่เหมาะสมจะทำให้เขาเอาใจใส่งานมากขึ้น หากหน่วยงานต้องการให้พนักงานมีแรงจูงใจในการทำงานจะต้องเข้าใจถึงความต้องการของพนักงานและสามารถหาสิ่งจูงใจให้เขาได้ทำงานขณะเดียวกันหากความต้องการของเขามีจุดหมายเดียวกันเป้าหมายขององค์กร และยังเป็นไปตามที่ เจียมจิตร ศรีฟ้า (2545: 12) อธิบายว่า การกำหนดความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งเกี่ยวกับตัวงานโดยตรงที่ทำให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจ

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชะเอมพรหมศักดิ์ (2551) ซึ่งศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ และพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ ชีรชุติมานันท์ (2553) ซึ่งศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี และพบว่าแรงจูงใจของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยจูงใจภายนอกมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัจจัยจูงใจภายใน ซึ่งผู้วิจัยจะแยกอภิปราย ดังนี้

2.1 ปัจจัยจูงใจภายนอก ผลการศึกษาพบว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานและประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นโยบายและการบริหารจัดการ

2.1.1 ประเด็นสภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงจิตด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะสืบเนื่องมาจากศูนย์ อปพร. จัดให้มีห้องทำงานที่เหมาะสม อุณหภูมิที่พอเหมาะรวมทั้งมีอาหารว่างและน้ำดื่มบริการอย่างเพียงพอ เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า เป็นไปตามที่ Barnard (อ้างถึงใน ธนวัฒน์ ตั้งวงษ์เจริญ 2539: 22) อธิบายไว้ว่าปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานประการหนึ่งได้แก่ สภาพวัสดุอุปกรณ์ รวมไปถึงอาคารสถานที่ ในการปฏิบัติงาน และเมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์ก (อ้างถึงใน เจียมจิตร ศรีฟ้า 2545: 12) ก็พบว่าเป็นไปตามคำอธิบายที่ว่าสภาพการทำงานโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น แสง เสียง อากาศ วัสดุอุปกรณ์ เป็นปัจจัยค้ำจุนซึ่งช่วยป้องกันความไม่พอใจของบุคลากรได้

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ ธีรชุติมานันท์ (2553: 102) ซึ่งศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดนนทบุรี พบว่าแรงจูงใจของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นหน่วยงานมีวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและศูนย์ อปพร. ที่สังกัดมีการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานเป็นทีม

2.1.2 ประเด็นการดูแลบังคับบัญชาและนิเทศงาน ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงจิตด้านการดูแลบังคับบัญชาและนิเทศงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ประธานศูนย์ อปพร. และหัวหน้าชุดมีความรู้ ความสามารถ และมีภาวะการณ์เป็นผู้นำสูง ทำให้สมาชิก อปพร. เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้มาก เมื่อเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่าเป็นไปตามแนวคิดของกิลเมอร์ (อ้างถึงใน ศิริพร จันทศรี 250 : 26) ซึ่งอธิบายว่าการควบคุมดูแลหรือผู้บังคับบัญชา มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่องานได้ ในส่วนของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน การปกครองดูแลบังคับบัญชา และนิเทศงาน มักเป็นระบบพี่น้องมีความสนิทสนมกันมากระหว่างหัวหน้าฝ่ายและลูกทีม ทำให้การปกครองดูแลมีความเป็นกันเอง ประกอบกับสมาชิกและหัวหน้าทีมเป็นคนในพื้นที่เดียวกัน อยู่ละแวกเดียวกันทำให้เกิดความเป็นกันเองมากขึ้น สามารถพูดคุยและปรึกษาหารือกันได้สะดวกและง่ายขึ้น ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความมั่นใจไม่รู้สึกโดดเดี่ยว และเมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์ก (อ้างถึงใน เจียมจิตร ศรีฟ้า. 2545: 12) ก็พบว่าเป็นไปตามคำอธิบายที่ว่าความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่คุณต้องการเพราะเป็นแรงจูงใจในการทำงาน

2.1.3 ประเด็นนโยบายและการบริหาร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงจิตด้านนโยบายและการบริหารจัดการใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า งานของศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีหน่วยงานต้นสังกัดคือเทศบาลตำบลขุนทะเลที่คอยกำกับ ดูแลและได้มอบหมายพนักงาน รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง และมีระบบหรือแผนการปฏิบัติงาน ประจำปีทำให้มีกรอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน นอกจากนี้แล้วผลการศึกษารายข้อพบว่า การบริหารงานมีหลักเกณฑ์และมีระเบียบแบบแผนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากว่าอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในสังกัดเทศบาลตำบลขุนทะเลโดยส่วนมากมีอาชีพหลัก และงาน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นอาชีพรองดังนั้นอาจมองข้ามในส่วนของการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์หรือระเบียบที่วางไว้ นอกจากนี้แล้วงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นงานที่ ต้องปฏิบัติงานด้วยความเร่งรีบโดยยึดความปลอดภัยเป็นหลัก

เมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์ก เจียมจิตร ศรีฟ้า (2545: 12) ก็พบว่าเป็นไปตามคำอธิบายที่ว่านโยบายและการบริหาร เป็นปัจจัยใจำจุนที่มีความสำคัญอย่างมากที่จูงใจให้เกิด ความพึงพอใจในการทำงานโดยตรงของบุคลากรได้

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑล ทยตระกูล (2546) ซึ่งศึกษาเรื่อง แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสรรพากรพื้นที่สาขาพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ปัจจัยจูงใจภายใน ผลการศึกษาพบว่า อปพร. มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และประเด็นการได้รับการยอมรับ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.2.1 ประเด็นความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยจูงใจ ภายในที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าลักษณะงานที่ อปพร. ทำนั้นต้องเป็นไปตามระบบ และขั้นตอนที่วางไว้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความเป็นความตายและความปลอดภัยของคน ดังนั้น สมาชิก อปพร. ทุกคนต้องปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งศูนย์ อปพร. มีการแบ่ง งานเป็นฝ่ายๆ ไว้อย่างชัดเจนเมื่อมีเหตุแจ้งเข้ามาทำให้สมาชิก อปพร. ทุกคนสามารถวิเคราะห์งาน และปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกัน เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า เป็นไปตามที่เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester I Barnard) (1976) อธิบายไว้ว่าผู้บริหารจะต้อง กำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานในองค์กรไว้และจะต้องมีการมอบหมายหน้าที่ความ รับผิดชอบไว้ให้ชัดเจน และเมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบิร์กและคณะ (1959 อ้างถึงใน สุวรรณ ทับทิมอ่อน 2548) ก็พบว่าความสำเร็จในการทำงานของบุคคลเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อ ความพึงพอใจในการทำงานซึ่งผลงานที่สำเร็จจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และภาคภูมิใจ กับงานที่ทำนั้น

2.2.2 ประเด็นด้านความรับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า งานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูงเนื่องจากเป็นงานที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ได้รับภัยอันตราย และเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้และทักษะเฉพาะทาง ดังนั้นผู้บังคับบัญชาต้องให้ความไว้วางใจและให้โอกาสวางแผนงาน ลงมือปฏิบัติงานและตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยตัวของสมาชิกเองเพราะทุกคนก็ได้รับการฝึกฝนมาเช่นเดียวกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจูงใจให้สมาชิกได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจต่องานที่ปฏิบัติ เป็นแรงจูงใจผลักดันให้ปฏิบัติงานจนสำเร็จบรรลุเป้าหมาย

เมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์เกอร์และคณะ (1959 อ้างถึงใน เจียมจิตร ศรีฟ้า 2545: 12) ก็พบว่าความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นปัจจัยจูงใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกต่อการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ โดยกำหนดความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน และมีอิสระในการดำเนินการ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาดา คำสุชาติ (2536: 66-70) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจการรับรู้บทบาท และการปฏิบัติตามบทบาทการสอนสุขศึกษาของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลทั่วไปในส่วนกลาง สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลวิชาชีพมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า แรงจูงใจที่อยู่ในระดับสูงของพยาบาลวิชาชีพ คือ ด้านความรับผิดชอบ

2.2.3 ประเด็นด้านการยอมรับ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นงานที่มีจิตอาสา นอกเหนือจากอาชีพหลักเพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ดังนั้นสมาชิก อปพร. ส่วนมากจึงมีความภาคภูมิใจต่องานที่ทำต่อบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ โดยเฉพาะบุคคลที่มีความรู้และทักษะสูง มักได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานให้กระทำงานที่ยากและท้าทาย จึงเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นและเสียสละเวลามากขึ้นเช่นกันเมื่อเทียบกับทฤษฎีของเฮิร์ชเบอร์เกอร์และคณะ (1959 อ้างถึงใน เจียมจิตร ศรีฟ้า 2545: 12) ก็พบว่า การได้รับการยอมรับนับถือ (Responsibility) ปัจจัยจูงใจในการทำงานของบุคคล และทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Need Hierarchy) ได้อธิบายว่า ความต้องการการยอมรับเป็นขั้นหนึ่งของความต้องการของบุคคล

3. ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เทศบาลตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจ ได้แก่ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการบังคับบัญชาและการนิเทศงาน โดยทั้ง 4 ตัวแปรส่งผลต่อแรงจูงใจอย่างมีปัจจัยสำคัญ เมื่อเทียบกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องก็พบว่า มนุษย คณะวัฒนา (2539: 66) กล่าวไว้ว่าการได้รับการยอมรับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในงานหรือความสุขในการทำงาน เมื่อคนได้รับการตอบสนองด้วยปัจจัยชนิดนี้จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน

เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของอุบล ภัศระ (2535: 70-80) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรย่อยของปัจจัยจูงใจ คือ การได้รับการยอมรับ เป็นตัวแปรที่พยากรณ์พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

3.1.1 ปัจจัยภายใน

1) ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ “สามารถแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ได้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี” ซึ่งในประเด็นนี้ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ควรมีการซักซ้อมความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานเมื่อได้รับการแจ้งเหตุ ฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกคนและต่อเนื่องและควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ อปพร. ทุกคนได้รู้จักการเสียสละเวลาเพื่อส่วนรวม

2) การได้รับการยอมรับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เพื่อนร่วมงานยอมรับในความรู้ ความสามารถของท่าน ซึ่งในประเด็นนี้ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ควรจัดอบรมเพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถ และปรับทัศนคติเพื่อนร่วมงานว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกสถานการณ์และมีความเชื่อมั่นในการทำงาน ควรให้สิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานกับทุกระดับ ไม่ว่าสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หรือหัวหน้า ไม่ควรปิดกั้นการเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) หากมีความตั้งใจที่จะทำงาน รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจแก่สมาชิกทุกคน

3) ความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่มีความหลากหลายไม่จำเจจนน่าเบื่อหน่าย ในประเด็นนี้ ศูนย์ อปพร. ควรมีการคัดกรองการเป็น

สมาชิก อปพร. ทุกๆ ปี หากสมาชิกคนใดไม่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้พ้นจากการเป็นสมาชิก ควรชี้ให้สมาชิกทุกคนเห็นความสำคัญของงานนี้ และควรมีการแต่งตั้งหัวหน้าชุดหรือหัวหน้าเวรประจำศูนย์พร้อมกับทีมงานทุกฝ่ายให้ชัดเจน

3.1.2 ปัจจัยภายนอก

1) การดูแลบังคับบัญชาและนิเทศงาน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บังคับบัญชา สอนและแนะนำวิธีการในการทำงานให้ลุล่วงด้วยดี ซึ่งประเด็นนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแล ศูนย์ อปพร. ควรมีการประเมินการปฏิบัติงานของสมาชิก อปพร. ทุกๆ ปี จัดให้มีการประชุมศูนย์ อปพร. ทุกๆ สัปดาห์หรือทุกเดือนเพื่อรับทราบปัญหาจากการปฏิบัติงานพร้อมทั้งแนวทางหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการทำงาน และบันทึกเหตุการณ์เมื่อได้รับการแจ้งเหตุพร้อมปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง

2) นโยบายและการบริหารจัดการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารงาน มีหลักเกณฑ์และมีระเบียบแบบแผน ประเด็นนี้ ศูนย์ อปพร. ควรให้เทศบาลรับทราบและมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายและข้อบังคับต่างๆ ของศูนย์ อปพร. โดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง สนับสนุนงบประมาณ และอุปกรณ์ที่ขาดแคลนอย่างต่อเนื่องและให้สมาชิก อปพร. ทุกคนได้มีส่วนร่วมในกำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติงานเมื่อได้รับการแจ้งเหตุ

3) สภาพแวดล้อมในการทำงาน ศูนย์ อปพร. ควรสนับสนุนให้สมาชิก อปพร. ทุกคนมีวิทยุสื่อสารเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน และควรมีอุปกรณ์และชุดในการปฏิบัติงานที่พร้อมและเพียงพอ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

2) ควรมีการศึกษาผลที่ได้รับจากการมาเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3) ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับตัวแปรอื่น เช่น ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ลักษณะทางจิตสังคม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต เจตคติ สุขภาพจิต ลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน รายได้